

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

آیین نامه حمایت از دوره پسادکتری در برنامه جهش علمی دانشگاه شیراز

مقدمه

با توجه به اهمیت تربیت پژوهشگران نخبه و ارتقای سطح علمی و فناوری کشور، این آیین نامه با هدف تعیین مقررات، رویه‌ها، شرایط جذب، فعالیت، و ارزیابی و حمایت از پژوهشگران دوره پسادکتری دانشگاه شیراز تدوین شده است. این دوره به منظور فراهم کردن زمینه‌ای برای پژوهش‌های نوآورانه، ایجاد ارتباط موثر بین دانشگاه و صنعت، و تقویت توانمندی‌های پژوهشی دانش آموختگان دکتری طراحی شده است.

ماده (۱) اهداف

- استفاده بهینه از ظرفیت، استعدادها و توانمندی‌های علمی دانش آموختگان دوره دکتری در ارتقا علمی دانشگاه
- ایجاد انگیزه و توانمندسازی پژوهشگران برای ادامه مسیر حرفه‌ای به‌عنوان اعضای هیات علمی یا پژوهشگران برجسته در سطح ملی و بین‌المللی
- کمک به جذب و نگهداشت نخبگان
- کمک به ارتقا نقش دانشگاه شیراز در گسترش مرزهای دانش و حل مشکلات کشور
- ارتقای کمی و کیفی بروندهای علمی دانشگاه شیراز در سطح ملی و بین‌المللی.
- افزایش همکاری‌های پژوهشی بین‌رشته‌ای و ارتباط موثر بین دانشگاه شیراز با جامعه و صنعت.
- انتقال دانش و مهارت‌های نوین در راستای ارتقا نوآوری و خلاقیت.
- ارتقای ارتباطات علمی ملی و بین‌المللی
- ارتقای مهارت دانش آموختگان دکتری برای ادامه فعالیت در دانشگاه، جامعه و صنعت

ماده (۲) تعاریف

- (۲-۱) **دوره پسادکتری:** دوره‌ی موقت پژوهشی و تمام‌وقت با زمان مشخص برای دانش آموختگان دوره دکتری تخصصی است که به منظور انجام پروژه‌های تحقیقاتی، فناوری و کاربردی و ارتقای مهارت‌های تخصصی بدون صدور مدرک تحصیلی زیر نظر استاد میزبان و کمیته نظارت و پایش طرح جهش دانشگاه به مدت یکسال اجرا می‌شود.
- (۲-۲) **استاد میزبان:** عضو هیات علمی فعال و تمام وقت دانشگاه شیراز با حداقل مرتبه دانشجویی که اعتبار مالی کافی برای میزبانی پژوهشگر پسادکتری را از محل گرنت و یا قراردادهای برون دانشگاهی داشته باشند و سابقه انتشار حداقل ۴ مقاله معتبر چارک اول در مجلات معتبر به عنوان نویسنده اصلی در سه سال گذشته را داشته باشد، می‌تواند وظیفه هدایت، نظارت و راهنمایی **حداکثر یک** پژوهشگر پسادکتری در چارچوب این آیین‌نامه را بر عهده داشته باشد.
- (۳-۲) **پژوهشگر پسادکتری:** فردی دارای مدرک دکتری تخصصی (PhD) از دانشگاه‌ها یا موسسات آموزش معتبر و مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمینه تخصصی مورد تقاضا که بیش از ۵ سال از تاریخ اخذ آن نگذشته باشد و نویسنده مسئول یا اول در انتشار حداقل دو مقاله علمی، پژوهشی در چارک اول، یا چهار مقاله در

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

چارک دوم در مجلات معتبر طی سه سال گذشته یا در دوره دکتری باشد. که با رعایت شرایط مندرج در این آیین نامه به صورت **تمام وقت** زیر نظر استاد میزبان فعالیت می کند. پژوهشگر باید در هنگام تقاضا، پیشنهاد پژوهشی جامع ارائه نماید.

تبصره ۱: اشتغال همزمان با دوره پسادکتری به هر شکلی در بخش های خصوصی، عمومی و دولتی ممنوع است. در صورت اشتغال همزمان، ارائه مستند دال بر موافقت محل اشتغال با ماموریت پژوهشگر در طول دوره به دانشگاه یا ارائه مدرک رسمی نشان دهنده مرخصی تمام وقت حداقل یکساله الزامی می باشد.

تبصره ۲: متقاضی نباید منع قانونی در اشتغال به عنوان پژوهشگر در دانشگاه شیراز داشته باشد. بویژه مشکل نظام وظیفه، سوء سابقه کیفری، سابقه تخلفات علمی/پژوهشی، مقالات بازپس گرفته شده (Retraction)

تبصره ۳: پژوهشگرانی که موفق به اخذ پذیرش از بنیاد ملی نخبگان به عنوان پسادکتری شهید چمران یا پسادکتری امید گردیده اند، از حداقل های مندرج در این بند معاف می باشند.

تبصره ۴: یک ثبت اختراع بین المللی یا دو ثبت اختراع ملی (با تأییدیه دانشگاه) یا ارائه دو کرسی ترویجی می تواند جایگزین نیمی از حداقل مقالات لازم برای پژوهشگر پسادکتری شود.

تبصره ۵: هر مقاله با رتبه ده درصد برتر در سه سال گذشته می تواند جایگزین دو مقاله چارک اول شود.

تبصره ۶: مجری یک پروژه خاتمه در سه سال گذشته یافته برون دانشگاهی با ارزش حداقل ۲ برابر نصاب معاملات کوچک دولتی در سال اختتام می تواند جایگزین یک مقاله چارک اول شود.

تبصره ۷: اخذ گواهی دانش بنیان توسط شرکت تحت مدیریت عضو هیات علمی در سه سال گذشته (دارای مجوز از هیات رئیسه دانشگاه شیراز) می تواند جایگزین دو مقاله چارک اول شود.

۳-۱) **حامی دوره:** دستگاه یا سازمان دولتی/غیردولتی یا فرد حقیقی که با انعقاد قرارداد معتبر حمایت های مالی و معنوی جهت تأمین هزینه های دوره پسادکتری را فراهم می نماید.

۳-۲) **دستاوردهای دوره:** کلیه نتایج پژوهشی مستخرج از دوره که شامل مقالات علمی، کتاب، گزارش پروژه پژوهشی، ثبت اختراع، نظریه پردازی و ارائه راهبرد مورد تایید مراجع ذیصلاح و سایر تولیدات علمی و فناوری به همراه درآمدهای ناشی از آنها است.

۳-۳) **انواع پژوهشگر پسادکتری:** در آیین نامه، سه نوع دوره پسادکتری پیش بینی شده است که متقاضیان متناسب با نیاز و علاقه مندی خود و استاد میزبان می توانند دوره پسادکتری را در دانشگاه شیراز بگذرانند. انواع دوره پسادکتری شامل

- پژوهش های بنیادی و توسعه ای
- پژوهش های کاربردی
- فناوریانه

با تعریف به شرح زیر می باشند:

پسادکتری پژوهش های بنیادی و توسعه ای: پیشنهاد طرح باید بنیادی، در مرز دانش و در راستای اولویت های ابلاغی شورای عالی عتف و مورد تایید دانشگاه شیراز یا توسعه دستاوردهای بنیادی دانشگاه

کد پستی: ۷۹۱۴۶۸۴۳۳۴

تلفن: ۰۷۱-۳۶۲۸۶۴۲۷

نمبر: ۰۷۱-۳۶۲۸۶۴۲۱

<https://shirazu.ac.ir>

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

به نظریه، محصول یا خدمت قابل عرضه به جامعه و صنعت باشد و دستاوردهای آن اساساً شامل انتشار مقاله در نشریات معتبر، تالیف کتاب، ارائه نظریه در کرسی های نظریه پردازی یا اثر بدیع و ارزنده ادبی، هنری و فلسفی یا توسعه یک نظریه، محصول یا خدمت باشد.

پسادکتری پژوهش های کاربردی: پیشنهاد طرح باید کاربردی و مبتنی بر همکاری پژوهشگر در یک طرح کاربردی فناورانه و نوآورانه دارای قرارداد بین دانشگاه و جامعه و صنعت باشد. دستاوردهای آن اساساً شامل حل مشکل یا رفع نیاز جامعه و صنعت در کنار انتشار مقاله در نشریات معتبر، تالیف کتاب، ارائه نظریه در کرسی های نظریه پردازی، اثر بدیع و ارزنده ادبی، هنری و فلسفی یا ایجاد شرکت فناور و دانش بنیان با مجوز دانشگاه شیراز باشد.

پسادکتری فناورانه: پیشنهاد طرح باید مبتنی بر نیاز فناورانه و کارآفرینانه یکی از شرکت های دانش بنیان یا فناور دارای مجوز دانشگاه شیراز و با همکاری یکی از اساتید دانشگاه شیراز بوده و دستاوردهای آن اساساً شامل توسعه یا بهبود یک محصول یا خدمت فناورانه جدید در کنار انتشار مقاله در نشریات معتبر، تالیف کتاب، ارائه نظریه در کرسی های نظریه پردازی، اثر بدیع و ارزنده ادبی، هنری و فلسفی یا ایجاد شرکت فناور و دانش بنیان با مجوز دانشگاه شیراز باشد.

۳-۴) **مجلات معتبر:** به مجلات دارای نمایه بین المللی JCR/SJR گفته می شود و همواره بهترین چارک در بین نمایه های مختلف مدنظر خواهد بود. برای رشته های علوم انسانی، علوم اجتماعی، اقتصاد و ترویج کشاورزی، ریاضی، آمار و هنر و معماری نمایه ISC یا رتبه بندی الف وزارت عتف/بهداشت، نیز قابل قبول خواهد بود و برای مقالات دارای نمایه بین المللی یک درجه ارتقای چارک منظور خواهد شد.

۵-۳) **پیشنهاد پژوهشی جامع:** شامل شرح کامل انجام فعالیت های پژوهشی و فناورانه در طی دوره پسادکتری با تایید استاد میزبان است که باید الزاماً در راستای اهداف برنامه پژوهشی جهت دار استاد میزبان و اولویت های مصوب شورای عالی عتف باشد و مشتمل بر ارائه شفاف و مشروح روش شناسی، منابع مورد نیاز، زمان بندی اجرای فعالیت ها و بروندادها و خروجی های مورد انتظار باشد.

ماده ۳) رویه های اجرایی پذیرش

۱-۴) استاد میزبان فرم درخواست پذیرش پژوهشگر پسادکتری را مشتمل بر عنوان، خلاصه موضوع پیشنهادی و نحوه تامین اعتبار پژوهشی لازم به صورت رسمی و از طریق اتوماسیون اداری به معاونت پژوهشی دانشگاه ارسال می نماید.

۲-۴) درخواست های رسیده در کمیته نظارت طرح جهش بررسی شده و حسب نیاز برای داوری اقدام می نماید. کمیته نظارت پس از بررسی اولیه شرایط استاد میزبان، نتیجه داوری احتمالی و تطابق عنوان پیشنهادی با برنامه پژوهشی جهت دار استاد و اولویت های شورای عالی عتف، لیست اساتید متقاضی را به مدیر امور پژوهشی دانشگاه ارجاع می دهد.

۳-۴) تقاضاهای رسیده پس از تصویب در کمیته نظارت، توسط مدیر امور پژوهشی دانشگاه در سطح کشور اعلام عمومی شده و بستر لازم برای ثبت نام متقاضیان در مهلت مشخص فراهم می گردد.

۴-۴) متقاضیان به استاد میزبان برای ارزیابی، انجام مصاحبه و انتخاب پژوهشگران واجد شرایط معرفی می گردند.

کد پستی: ۷۹۱۴۶۸۴۳۳۴
تلفن: ۰۷۱-۳۶۲۸۶۴۲۷
نمابر: ۰۷۱-۳۶۲۸۶۴۲۱

<https://shirazu.ac.ir>

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۰۲

پیوست: ندارد

۵-۴) استاد میزبان پس از انتخاب و ارزیابی پژوهشگر، مدارک ذیل را با نامه رسمی از طریق سامانه اتوماسیون اداری و از طریق معاون پژوهشی دانشکده به مدیر امور پژوهشی دانشگاه ارسال می نماید.

- فرم درخواست، تعهد تامین منابع مالی و پیشنهاد جامع پژوهشی
- سوابق کامل علمی و پژوهشی پژوهشگر
- مدرک دکتری پژوهشگر

۴-۴) کمیته نظارت، مدارک ارسالی را از نظر صحت و تناسب علمی (بررسی تخصص استاد میزبان و پیشنهاد پژوهشی ارائه شده) ارزیابی نموده و بر اساس شیوه نامه مصوب شورای پژوهشی دانشگاه، لیست نهایی پژوهشگران پسادکتری تایید شده را به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه جهت تایید نهایی و انجام روال قانونی اعلام می نماید.

ماده ۴) تعهدات دانشگاه

۱-۵) پرداخت حقوق پژوهشگران پسادکتری معادل ۸۰ درصد حقوق استادیار پایه یک دانشگاه شیراز به صورت ماهانه توسط دانشگاه و پس از وصول تایید عملکرد ماهانه از سوی استاد میزبان، انجام خواهد شد.

۵-۲) حمایت دانشگاه از دوره پسادکتری بر اساس این آیین نامه متناسب با سقف اعتبار سالانه تعیین شده توسط هیات رئیسه دانشگاه بوده و شامل تامین بخشی از اعتبار لازم جهت پرداخت حقوق پژوهشگر پسادکتری به شرح جدول ذیل خواهد بود.

ردیف	نوع پسادکتری	رشته	حداکثر سهم دانشگاه*
۱	طرح های بنیاد ملی نخبگان**	همه رشته ها	۵۰٪
۲	سایر حمایت های برون دانشگاهی	همه رشته ها	۵۰٪
۳	پژوهش های بنیادی و توسعه ای	علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر، ریاضی و آمار	۹۵٪
۴	پژوهش های بنیادی و توسعه ای	سایر رشته ها	۹۰٪

*: میزان حمایت توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بر اساس اعتبارات موجود و تعداد متقاضیان تعیین می گردد.

** : صرف نظر از نوع پژوهشگر پسادکتری، برگزیدگان طرح های بنیاد ملی نخبگان در اولویت می باشند.

۵-۳) استاد میزبان باید باقیمانده اعتبار لازم برای پرداخت حقوق پژوهشگر پسادکتری را از محل گرنت پژوهشی خود و یا اعتبارات و حمایت های جذب شده از جامعه و صنعت تامین نماید به گونه ای که سهم استاد حداقل یک هفته قبل از پرداخت در حساب معاونت پژوهشی دانشگاه موجود باشد. در صورت عدم تامین به موقع سهم استاد، معاونت پژوهشی دانشگاه مجاز است از محل گرنت استاد و یا اعتبار سایر پروژه های پژوهشی استاد مبالغ مربوطه را برداشت نماید.

تبصره ۸: اولویت اعطای حمایت های موضوع این آیین نامه با اعضا هیات علمی است که میزبانی پژوهشگر پسا دکتری فعالی را برعهده ندارند.

تبصره ۹: پرداخت حقوق ماه آخر پژوهشگر پسادکتری و همچنین صدور گواهی خاتمه دوره منوط به انجام کامل تعهدات سپرده شده و انتشار برون داد های مورد نظر می باشد

کد پستی: ۷۹۱۴۶۸۴۳۳۴

تلفن: ۰۷۱-۳۶۲۸۶۴۲۷

نمابر: ۰۷۱-۳۶۲۸۶۴۲۱

<https://shirazu.ac.ir>

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

- ۵-۴) دانشگاه دسترسی کامل به امکانات علمی، پژوهشی، آزمایشگاهی، کتابخانه ای، اینترنتی، رفاهی و صدور کارت تردد دانشگاه را بر اساس مقررات دانشگاه برای پژوهشگران فراهم می نماید.
- ۵-۵) امکان شرکت در کنفرانس ها، همایش ها سمینارها، کارگاه ها و دوره های آموزشی تخصصی (از محل گرنت استاد میزبان)
- ۵-۶) حمایت از هزینه های پژوهشی (مواد مصرفی، آنالیزها و ...) از محل گرنت استاد میزبان و گرنت های ویژه اختصاص یافته از سوی معاونت پژوهشی دانشگاه

ماده ۵) وظایف و تعهدات پژوهشگر و استاد میزبان

۶-۱) وظایف پژوهشگر پسادکتری

- انجام فعالیت های پژوهشی و فناورانه طبق پیشنهاد تایید شده و بر اساس برنامه زمان بندی به صورت تمام وقت و پیگیری تهیه و انتشار برون دادهای الزامی دوره.
- حضور فیزیکی تمام وقت در دانشگاه در طول دوره پسا دکتری الزامی است.
- ارائه گزارش های دوره ای (در پایان هر فصل) از پیشرفت پروژه به استاد میزبان و کمیته نظارت دانشگاه.
- حضور منظم در جلسات ارزیابی و ارائه مستندات پژوهشی.
- ارائه حداقل یک سخنرانی علمی در طول دوره
- رعایت اصول اخلاق پژوهشی، شفافیت در گزارش دهی و حفظ مالکیت معنوی دانشگاه در تمامی دستاوردها.
- مشارکت در تدوین و انتشار مقالات، کتابها، اختراعات و سایر تولیدات علمی مرتبط با دوره با رعایت شیوه نامه درج وابستگی سازمانی دانشگاه.
- پژوهشگر موظف است در طول دوره نسبت به ارائه مدرک دال بر پوشش بیمه (خویش فرما تامین اجتماعی) اقدام نماید و در پایان دوره ارائه مفاصاحساب تامین اجتماعی الزامی می باشد.
- در صورت نیاز بخش آموزشی مربوطه، پژوهشگر پسادکتری می تواند با اجازه استاد میزبان، به ایفاء نقش تدریس (حداکثر ۱ درس در هر نیمسال تحصیلی) در واحدهای آموزشی و با تأیید دانشکده و بدون ایجاد تعهد استخدامی، بپردازد.
- ارائه تضامین لازم مبنی بر رعایت مقررات و انجام تعهدات به دانشگاه و عقد قرارداد بر اساس مقررات دانشگاه

۶-۲) تعهدات پژوهشگر پسادکتری (حداقل یکی از موارد ذیل با مهلت حداکثر یکسال پس از

خاتمه دوره پسادکتری)

- انتشار حداقل یک مقاله معتبر چارک اول
- تالیف یک کتاب در انتشارات معتبر دانشگاهی
- یک ثبت اختراع ملی با تأییدیه دانشگاه
- ارائه یک محصول دانش بنیان مورد تأیید معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- ارائه یک اثر بدیع و ارزنده هنری، فلسفی یا ادبی
- تجاری سازی یک محصول فناورانه (با ارائه اسناد معتبر)

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

۳-۶) وظایف استاد میزبان

- هدایت علمی و ارائه مشاوره‌های تخصصی در تمامی مراحل اجرای طرح پژوهشی.
- بررسی و تایید گزارش‌های دوره‌ای از ارزیابی پیشرفت پژوهش‌گر و هماهنگی با کمیته نظارتی.
- تامین به‌موقع زیرساخت‌های لازم جهت انجام پژوهش (امکانات آزمایشگاهی، دسترسی به منابع علمی و ...).
- رعایت تعهدات قراردادی و ارائه حمایت‌های لازم جهت انتشار و بهره‌برداری از نتایج پژوهش.
- همکاری در حل مشکلات و ارائه پیشنهادهای اصلاحی در صورت نیاز.
- اعلام پایان دوره پژوهشگر پسادکتری به دانشکده و کمیته نظارت

ماده ۶) مدت دوره و شرایط تمدید

دوره پسادکتری یک سال به صورت تمام وقت است. در صورت اثبات پیشرفت‌های علمی قابل توجه، احراز دستاوردهای سال نخست و تایید عملکرد پژوهشگر از سوی استاد میزبان و کمیته نظارت، با ارائه گزارش‌های منظم امکان تمدید دوره حداکثر برای یک دوره جدید در صورت تامین منابع مالی لازم وجود دارد.

ماده ۷) ارزیابی و نظارت

ارزیابی عملکرد پژوهشگر، رعایت قوانین و مقررات دانشگاه و امتیازدهی به بروندادهای حاصل از عملکرد پژوهشگر طی دوره، به‌صورت دوره‌های سه‌ماهه یا فصلی توسط کمیته نظارت انجام می‌شود. گزارش‌های پیشرفت پژوهشی به همراه مستندات و دستاوردها، مورد بررسی قرار گرفته و در صورت نیاز به تمدید، خاتمه یا فسخ دوره تصمیم‌گیری لازم انجام می‌گیرد. در صورت تخطی پژوهشگر از قوانین و مقررات دانشگاه، تخلف پژوهشی، عدم رضایت از عملکرد، استاد میزبان و کمیته نظارت می‌توانند اقدامات اصلاحی از جمله اخطار کتبی یا در موارد شدید، فسخ و اتمام قرارداد را در نظر گیرند. در صورت فسخ قرارداد در هر مرحله ای کمیته نظارت در خصوص مبالغ پرداخت شده به پژوهشگر پیشنهادات خود را جهت تصمیم‌گیری نهایی به هیات رئیسه دانشگاه ارائه خواهد نمود.

ماده ۸) اختتام دوره و صدور گواهی

ارائه گواهی پایان دوره پسادکتری مستلزم ارائه مستند دال بر تحقق حداقل دستاوردها، ارائه گزارش نهایی دوره، برگزاری جلسه دفاع به صورت عمومی و تصویب پایان دوره در کمیته نظارت خواهد بود.

ماده ۹) مالکیت معنوی و انتشار نتایج

کلیه نتایج پژوهشی، اختراعات، مقالات و سایر تولیدات علمی حاصل از دوره پسادکتری، به‌طور کامل به دانشگاه شیراز تعلق دارد. پژوهشگر موظف است در تمامی انتشارات و گزارش‌های پژوهشی خود، به‌طور دقیق و صحیح به دانشگاه شیراز به‌عنوان موسسه حمایت‌کننده اشاره کند و مفاد آیین نامه آدرس دهی به بروندادهای پژوهشی دانشگاه شیراز را به صورت کامل اجرا نماید. هرگونه بهره‌برداری اقتصادی از دستاوردهای پژوهشی پس از پایان دوره، بر اساس مجوز رسمی و مکتوب و با مشارکت دانشگاه صورت خواهد گرفت.

معاونت پژوهش
و فناوری
طرح جهش علمی

ماده ۱۰) مقررات جاری و حل اختلافات

قانون حاکم بر این آیین نامه قانون جمهوری اسلامی ایران بوده و همه موارد بر اساس مقررات داخلی دانشگاه شیراز و مصوبات هیات امنا خواهد بود. مسئولیت اجرای دقیق این آیین نامه بر عهده پژوهشگر و استاد میزبان و کمیته نظارت پسا دکتری دانشگاه شیراز است. مسئولیت هرگونه تغییر، تفسیر و اصلاح در این آیین نامه با شورای پژوهشی دانشگاه بوده و پس از تصویب در هیات رئیسه دانشگاه لازم الاجرا خواهد بود. اختلافات ناشی از این آیین نامه ابتدا از طریق مذاکره در سطح استاد میزبان و پژوهشگر بررسی و رفع می شود. در صورت عدم توافق، موضوع به کمیته نظارت ارجاع شده و بر اساس قوانین و مقررات حاکم بر دانشگاه تصمیم گیری و حل و فصل می شود.

ماده ۱۱) پسادکتری با حمایت کامل برون دانشگاهی

قراردادهای حمایت از پسادکتری توسط جامعه و صنعت در صورتی که مقررات حاکم بر این آیین نامه در آنها رعایت شده باشد، می تواند بدون حمایت بند ۲ ماده ۶ قرارداد و بدون محدودیت مندرج در بند ۱ ماده ۴ می تواند در دانشگاه شیراز ثبت گردیده و از سایر مزایای این آیین نامه و سایر آیین نامه های دانشگاه شیراز بهره مند گردد.

ماده ۱۲) تصویب و اجرا

این آیین نامه در ۱۲ ماده و ۹ تبصره در تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۸ در هیات رئیسه دانشگاه شیراز تصویب شد و لازم الاجرا می باشد.